

RÄDDA DJURGÅRDEN

EN FÖRENING SOM VILL FÖRSKÖNA OCH BEVARA DJURGÅRDEN

NYHETSBRÄV februari 2023

Dags att höra av oss. Vi vill åter igen tack för den hjälp vi fått från alla våra engagerade medlemmar och alla er som stött vår verksamhet sedan vi startade kulturföreningen Rädda Djurgården för ett år sedan. Utan er hade vårt arbete varit omöjligt!

Den nya detaljplanen för Hasselbacken upphävd av Länsstyrelsen

En rad instanser, särskilt Statens Fastighetsverk i egenskap av markägare, har överklagat Stockholms kommunfullmäktiges beslut 13 juni 2022 att anta detaljplan för Konsthallen 15 m.fl. i stadsdelen Djurgården. Överklagningarna är emellertid vilande eftersom Länsstyrelsen i Stockholms län den 15 december med stöd av 11 kap. 11 § plan- och bygglagen upphävt beslutet. Länsstyrelsen finner att genomförande av detaljplan skulle innebära en påtaglig skada på de värden och uttryck som ligger till grund för del av riksintresset Stockholms innerstad med Djurgården.

Länsstyrelsen bedömer att fastigheten Hasselbacken 1 kan utvecklas och kompletteras med nya byggnader under förutsättning att dessa underordnar sig huvudbyggnadens och parkmiljöns karaktär samt att de kulturhistoriska värdena bevaras. Den föreslagna bebyggelsen innebär dock, med nuvarande volym och höjd, ett dominerande inslag i förhållande till huvudbyggnaden och parkmiljöns natur- och kulturvärden. Ett genomförande av förslaget riskerar därmed att delvis utradera beståndsdelar av parkmiljön som tillsammans med huvudbyggnaden bidrar till förståelsen för platsens historiska berättelse och värden, det vill säga en del av riksintressets uttryck. Särskilt viktig att skydda är Bellmanseken; förslaget tar inte tillräcklig hänsyn till det respektavstånd som krävs för upplevelsen av Bellmansekens kulturvärde. Länsstyrelsen finner att genomförandet av detaljplanen innebär såväl en skada på nationalstadsparkens natur- och kulturvärden, som intrång i parklandskap och naturmiljö.

Länsstyrelsen finner sammantaget att genomförandet av den aktuella detaljplanen inte tillgodoser riksintresset för kulturmiljövården eller riksintresset för Nationalstadsparken. Länsstyrelsen finner därför att kommunens beslut att anta den aktuella detaljplanen ska upphävas.

Representanter för markarrendatorn, fastighetskoncernen 3E PROPERTY med Björn Ulvaeus som huvudägare, har i tidningarna uppgett att man inte avser överklaga länsstyrelsens beslut.

Nu går de boende på Allmänna gränd till Europadomstolen för mänskliga rättigheter

Europadomstolen, formellt Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna, är en [domstol](#) som ansvarar för att avgöra tvister som rör tolkningen av [Europakonventionen](#). Dock är domstolen ingen överinstans till nationella [domstolar](#) och [myndigheter](#) och kan därför inte upphäva en dom eller ett beslut som fattats av en nationell myndighet eller domstol. Om domstolen bedömer att en nationell dom bryter mot [Europakonventionen](#) så innebär det dock att landet måste anpassa sin tillämpning av lagen så att en kränkning inte sker igen och det kan i vissa fall även tvingas ändra i sin lagstiftning. Europadomstolen kan även utdöma skadestånd. I enstaka fall har domstolen direkt ålagt stater att ändra lagstiftning eller frigge personer som frihetsberövats. Domstolens beslut är bindande för de berörda staterna och de är skyldiga att verkställa dessa.

Man kan vända sig till Europadomstolen först efter att man uttömt möjligheterna till rättlig prövning i det egna landet. Det är vad de boende på allmänna gränd gjort. De var part i målet mot Gröna Lund och Stockholms stad om utbyggnaden av nöjesfältet utanför deras fönster. Föreningarna i Rädda Djurgården och de boende förlorade målet i Mark- och miljööverdomstolen. En väsentlig del av de boendes och föreningarnas klagomål gällde bullret som åkattraktioner, trafik och människor skapar.

Enligt Europakonventionen för de mänskliga rättigheterna har var och en rätt till skydd för sin egendom, sitt privat- och familjeliv, sitt hem och sin korrespondens. Det omfattar en rätt till bra boendemiljö och Europadomstolen har i tidigare mål fällt stater för att de inte skyddat boende från störningar från bland annat nattklubbar. En inskränkning av de boendes rättigheter måste för att kunna accepteras motiveras av ett allmänt intresse som väger tyngre än de boendes intressen. Störningar och buller från nöjesfält och nattklubbar väger vid en intresseavvägning lätt, medan störningar från sjukhus, kraftledningar, flygplatser anses tillgodose tungt vägande allmänna intressen.

Ska man inte kunna sova i sin egen lägenhet och kunna vädra varma dagar? Den rätten förvägrar de svenska domstolarna de boende på Allmänna gränd och Falkenbergsgatan. Mark- och miljööverdomstolen skriver att "Det står klart att ljudnivåerna från Gröna Lund, under dess öppettider, är mycket höga och utgör en olägenhet för de boende." Domstolen anser också att ljudnivåerna kan komma att uppgå till sådana nivåer att det är att betrakta som en allmän störning. Men säger domstolen "Det finns varken särskilda regler, råd eller

vägledning kring hur buller från nöjesfält ska bedömas.” Mark- och miljööverdomstolen resonerar vidare och skriver att ”boende, i vart fall utomhus, i hög utsträckning kan förvänta sig högt buller från åkattraktioner m.m.” och att ”det behöver finnas en större acceptans för rop, skrik, skratt och applåder och andra ljud från människor i närheten av ett etablerat nöjesfält.”

Mark- och miljööverdomstolen menar således dels att de boende ska tåla bullret, dels att lagen inte sätter någon gräns för hur högt buller från ett nöjesfält får vara. Båda argumenten gör det aktuellt med en prövning i Europadomstolen. Är lagen eller Mark- och miljööverdomstolens prövning bristfällig kan Europadomstolen ålägga Sverige att rätta till bristen. Om ca ett år får vi reda på om Europadomstolen kommer att ta upp ärendet eller avvisa det. Sedan kan det ta ytterligare två tre år innan en dom kommer. Gröna Lund och Stockholms stad gör nog säkrast i att planera för eventualiteten av en fällande dom.

Den kungliga dispositionsrätten till heders

Sedan början av 1800-talet har regenter av släkten Bernadotte rätt att disponera Djurgårdsmarken. Denna rätt, som beviljades av Rikens ständer, alltså Riksdagens föregångare, är emellertid inte utan villkor. Man kan jämföra med den speciallagstiftning avseende Nationalstadsparken som finns i Miljöbalken.

I Miljöbalken står det att ändringar i Nationalstadsparken kan tillåtas under förutsättning att det inte handlar om försämringar. Dispositionsrätten, som hittills inte legat till grund för några rättsfall, är betydligt hårdare. Det räcker inte med att byggnadsförändringar inte förfular Djurgården enligt Miljöbalken utan det krävs dessutom att förändringarna förskönar Djurgården.

Här finns alltså en tydlig grund för kungen att vara extra noggrann med de förändringsprojekt på Djurgården som på senare år kommit i allt stridare strömmar.

Trafiksituationen på Djurgården

Under åtskilliga helger under senhösten kunde Djurgården inte riktigt leva upp till sin vackra och trivsamma potential. Bilköerna dominerade, spårvagnar och bussar fastnade i bilköerna och kom inte fram över Djurgårdsbron och buss 67 fick ofta tillbringa många timmar i kö på Narvavägen stillastående.

Man höll med den barnfamilj som hördes sucka på en stillastående 67 – ”varför tog vi inte bilen – då hade vi kunnat åka någon annanstans.” Men köerna vara lika stora från Djurgården.

Taxibilarna stod som vanligt på cykelbanorna och på trottoaren har varit plats för de köande till Gröna Lund och det har som vanligt lett till att fotgängare och cyklister tvingats ut i körbanan.

Värst var nog att Gröna Lundköerna ofta stått framför en infart till Djurgårdsstan – något som enligt polisens tillstånd inte får ske – ” Det åligger ansvarige anordnaren att förvissa sig om

att samtliga utrymningsvägar och särskilda infarter för räddningsfordon alltid är fria och kan användas utan hinder.”

Ändå finns från KDF och de kommersiella aktörerna ett väldigt tjatande om hur bra ett bilfritt Djurgården är. Ändå finns en några år gammal Trafikutredning med en rad kloka lösningar men där ingenting mer än en bilfri vecka i somras prövats. Utredningen understryker att lösningar bör skapas för att ”områdets unika karaktär bevaras eller förbättras och att den framtida trafikförsörjningen av området föreslås utgå från gång-, cykel och kollektivtrafik. Biltrafiken föreslås minska bla genom bomlösningar som ska kunna läsa av fordonens registrerings skylt för att tillåta passage av nödvändiga transporter. Utredningen påpekar att bättre information och mer båttrafik också krävs. (Ur rapporten Bil-och fossilfritt Djurgården.)

Det som nu skrivs här är ungefär det som finns angivet i den Vård och utvecklingsplan för Kungliga nationalstadsparken som dåvarande framsynta landshövdingen Chris Heister fattade beslut om 2012. För att citera denna plan: Området ska i första hand betjäna av kollektivtrafik, både på vatten och på land och bilar och bussar bör parkeras utanför södra Djurgården. Under tio års tid, kan man säga, har mycket av det som står i planen inte beaktats nämnvärt. Men Rädda Djurgården tar nu återigen frågan vidare i samtal med KDF.

Än en gång varmt tack för ert stöd och alla bidrag till vår verksamhet som gör det möjligt att driva dessa viktiga frågor. Pengarna har använts till annonser, till att betala advokater och sakkunniga.

Rädda Djurgården är tacksamma för alla bidrag och allt stöd vi får.

Har du frågor maila till info@raddadjurgarden.se

Mer detaljerad information: www.raddadjurgarden.se. Swish 1233 734 761; Bankgiro 5706-1087.

*Nu finns vi såväl på Facebook [radda_djurgarden](https://www.facebook.com/radda_djurgarden) som på Instagram: [radda_djurgarden](https://www.instagram.com/radda_djurgarden).
Följ oss och sprid info till vänner, bekanta och nätverk!*